

Interjera dizaina speciālista profesijas standarts

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – interjera dizaina speciālists.
2. Profesijas kods – 3471 36.

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis.
2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:
– interjera dizaina speciālists izpilda daļu no interjera dizainera pienākumiem un uzdevumiem, ir nodarbināts interjeru projektēšanas jomā; sadarbībā ar citiem speciālistiem plāno un izstrādā vizuāli, tehnoloģiski, ergonomiski sakārtotus un pamatotus interjeru projektus vai to daļas ar estētiskās vērtības pamatpazīmēm; piedalās projekta izpildes organizēšanā, sagatavošanā un prezentēšanā. Interjera dizaina speciālists veic darbu pie komersanta, izpildot projektēšanas un konsultēšanas funkcijas.

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja uztvert, precizēt un novērtēt interjera projekta vai tā elementu izpildīšanai nepieciešamo informāciju.
2. Spēja novērtēt darba raksturu un apjomu, apzināt darba specifiku un citas prasības.
3. Spēja vizuāli novērtēt objekta vai vides ekspluatācijas īpatnības.
4. Spēja noformēt dokumentus atbilstoši darba uzdevumam.
5. Spēja apzināt potenciālos informācijas avotus.
6. Spēja nodibināt kontaktus ar sadarbības partneriem un izpildītājiem.

7. Spēja ievērot profesionālās ētikas normas un dizaina jomas normatīvos aktus un citus reglamentējošos dokumentus.

8. Spēja noteikt nepieciešamo materiālu resursus, kvantitāti un kvalitāti.

9. Spēja plānot izpildāmos darbus un noteikt to prioritātes.

10. Spēja adekvāti rīkoties projekta problēmsituācijās un savlaicīgi pieņemt nepieciešamos lēmumus.

11. Spēja veikt objekta vai vides foto fiksāciju, uzmērīšanu, aprakstu un funkcionālo analīzi.

12. Spēja uztvert un noteikt objekta vai vides stilistiku.

13. Spēja iegūt un apstrādāt informāciju par potenciāliem ieceres risinājuma veidiem un paņēmieniem.

14. Spēja analizēt dizainparaugu un analogu estētiskās vērtību pazīmes (kompozicionālo, tonālo, koloristisko, stilistisko un tehnisko risinājumu).

15. Spēja izstrādāt un izvēlēties projekta koncepcijai atbilstošākos vizuālos, estētiskos un mākslinieciskos līdzekļus.

16. Spēja pielietot stilistiski atbilstošus formu, līniju, laukumu, kolorīta, tonalitātes, tehnoloģisko un ergonomikas risinājumu.

17. Spēja saskaņot izstrādāto risinājumu ar pasūtītāju, kontrolējot estētisko vērtību saglabāšanu, veicot nepieciešamās korekcijas.

18. Spēja veikt projekta vai tā atsevišķu elementu praktisko vai virtuālo modelēšanu un maketēšanu.

19. Spēja produktīvi piedalīties projekta prezentācijā savas kompetences līmenī.

20. Spēja uzraudzīt projekta realizācijas atbilstību ieceres koncepcijai, estētiskajām un tehniskajām kvalitātēm, izpildes termiņiem.

21. Spēja ievērot darba aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības noteikumus.

22. Spēja veikt darbu individuāli un grupā.

23. Spēja pārliecināt citus un argumentēt savu viedokli.
24. Spēja sazināties valsts valodā un vienā svešvalodā.
25. Spēja pielietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vienā svešvalodā.
26. Spēja saudzēt apkārtējo vidi.
27. Spēja izprast dizaina likumsakarīgo nozīmi tirgus ekonomikā.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Plānot un organizēt savu darbu atbilstoši uzdevumam.
2. Izmantot mākslas valodas pamatus un piemērot tos darba procesā.
3. Izprast dizaina vērtības estētiskā, etniskā un kultūrvēsturiskā kontekstā.
4. Izprast un realizēt mūsdienu vizuālās vides stilistiskās likumsakarības.
5. Lietot nozares tehniskos un estētiskos standartus.
6. Ievērot nozares ētiskās normas.
7. Lietot ar nozari saistītos profesionālos standartus, dokumentāciju un terminoloģiju.
8. Ievērot vides aizsardzības noteikumus.
9. Ievērot darba aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības noteikumus.
10. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vienā svešvalodā.
11. Sazināties valsts valodā un vienā svešvalodā.
12. Lietot pieejamos profesionālās informācijas avotus.
13. Gūt priekšstatu par nozares laikmetīgajām projektēšanas un realizācijas tehnoloģijām.

14. Izprast savstarpēji saistīto darba procesu izpildes secību un to racionālu organizāciju.
15. Izstrādāt projekta tāmi.
16. Plānot projekta īstenošanas laiku.
17. Pieņemt savam kompetences līmenim atbilstošus lēmumus, risināt konfliktsituācijas.
18. Veikt darbu individuāli un sadarboties grupā.
19. Veikt darba uzdevuma profesionālo analīzi un saskaņot ar klienta prasībām.
20. Sagatavot prezentācijai projekta materiālus un demonstrēt tos ieinteresētajai auditorijai.
21. Realizēt estētiski un mākslinieciski vērtīgu ideju, izmantojot atbilstošas tehnoloģijas.
22. Veidot sadarbību ar projektēšanā un realizācijā nepieciešamajiem speciālistiem.
23. Sniegt pirmo palīdzību.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:
 - 1.1. vizuālās informācijas saziņas līdzekļi;
 - 1.2. krāsu psiholoģija;
 - 1.3. digitālā krāsu teorija;
 - 1.4. materiālu apstrādes tehnoloģijas;
 - 1.5. darba tiesiskās attiecības;
 - 1.6. autortiesības;
 - 1.6. tehniskā estētika.
2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:
 - 2.1. projektu funkcionālā analīze;

- 2.2. vide un arhitektūras pamati;
- 2.3. mēbeļu projektēšana un furnitūra;
- 2.4. kultūrvides likumsakarības;
- 2.5. dizaina vēsture;
- 2.6. saskarsmes psiholoģija;
- 2.7. izmaksu tāmju veidošanas principi;
- 2.8. vides aizsardzība;
- 2.9. darba aizsardzība;
- 2.10. profesionālie termini vienā svešvalodā.

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

- 3.1. ergonomika;
- 3.2. stilu analīze;
- 3.3. projektēšana;
- 3.4. virtuālās modelēšanas un maketēšanas tehnoloģijas (datortehnoloģijas);
- 3.5. divdimensiju un trīsdimensiju kompozīcija;
- 3.6. krāsu teorijas pamati un koloristika;
- 3.7. formu maketēšana;
- 3.8. tektonika;
- 3.9. zīmēšana;
- 3.10. skicēšana;
- 3.11. gleznošanas tehnoloģijas;
- 3.12. tehniskā grafika;
- 3.13. fotografēšanas tehnoloģijas;
- 3.14. profesionālā svešvaloda;
- 3.15. lietišķā informātika;
- 3.16. mākslas vēsture;
- 3.17. laikmetīgā dizaina tendences un aktualitātes;
- 3.18. pirmā palīdzība;
- 3.19. valsts valoda;
- 3.20. viena svešvaloda profesionālās saziņas līmenī.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Interjera projekta uzsākšana	1.1. iepazīties ar darba uzdevumu un pasūtītāja prasībām; 1.2. vizuāli novērtēt objektu vai vidi, to ekspluatācijas īpatnības; 1.3. apzināt potenciālos informācijas avotus un nodibināt kontaktus ar sadarbības partneriem; 1.4. iegūt informāciju par ar konkrētu projektu saistītiem projektēšanas standartiem, normām un ierobežojumiem; 1.5. ievērot autortiesību normas; 1.6. ievērot profesionālās ētikas normas; 1.7. pielietot un ievērot Latvijas Republikas likumus, normatīvos aktus.
2. Informācijas apkopošana par interjera projektu	2.1. veikt foto fiksāciju, objekta vai vides uzmērīšanu un aprakstu; 2.2. novērtēt darba raksturu un apjomu, apzināt darba specifiku un citas prasības; 2.3. noteikt objekta vai vides stilistiku; 2.4. iegūt informāciju par ieceres risinājuma veidiem un paņēmieniem; 2.5. analizēt paraugu un analogu estētiskās vērtības pazīmes: <ul style="list-style-type: none"> - kompozicionālo risinājumu, - tonālo risinājumu, - koloristisko risinājumu; - stilistisko risinājumu, - tehnisko risinājumu, - sastādīt salīdzinājumu pēc estētiskās vērtības pazīmēm, - novērtēt negatīvas un pozitīvas pozīcijas. 2.6. apzināt projekta realizācijai nepieciešamos darba rīkus, tehnoloģijas un materiālus; 2.7. sastādīt orientējošu projekta izmaksu tāmi, gaitas plānu un termiņplānu; 2.8. sniegt projekta vadītājiem un klientiem informāciju par projektu; 2.9. analizēt projekta realizācijas gaitu un apkopot rezultātus.

3. Piedalīšanās interjera projekta mērķu un uzdevumu noteikšanā	<p>3.1. piedalīties projektētāju mērķu un pamatuzdevumu, to izpildīšanas iespēju un nepieciešamo cilvēku resursus noteikšanā;</p> <p>3.2. piedalīties projektējamā objektā pielietojamo materiālu un izejvielu specifikācijas sastādīšanā;</p> <p>3.3. piedalīties projekta maketēšanas laiku, izmaksu un iegūstamā objekta kvalitātes līmeņu noteikšanā;</p> <p>3.4. piedalīties projekta vizuālo, tehnisko un tehnoloģisko sastāvu aprakstīšanā, saskaņošanā un dokumentālā fiksēšanā.</p>
4. Piedalīšanās objekta projekta izstrādē	<p>4.1. piedalīties projektējamā objekta lietošanas funkciju apraksta veidošanā;</p> <p>4.2. paredzēt mērķauditorijai un patērēšanas kvalitātēm atbilstošus priekšnoteikumus: vizuālā un estētiskā struktūrā, ergonomikā, funkcionālā komfortā;</p> <p>4.3. piedalīties projektējamā objekta konceptuālā modeļa izstrādē;</p> <p>4.4. piedalīties konceptuālā risinājuma modeļa saskaņošanā visos nepieciešamos līmeņos;</p> <p>4.5. izstrādāt un izvēlēties projekta koncepcijai atbilstošākos vizuālas un estētiskās formas sakārtošanas variantus:</p> <p>a) kompozicionālā risinājumā: vizuālo un tonālo laukumu un to daļu pamatojumu, formu saskaņošanu, elementu proporciju un ritmu pamatojumu;</p> <p>b) stilistiskā risinājumā: noteikt objekta stilistiskās iezīmes, atbilstoši konceptuālajam projektam, pielietot stilistiski atbilstošus formu, līniju, laukumu, kolorīta un tonalitātes risinājumus;</p> <p>c) tehnoloģiskajā risinājumā: ņemt vērā iecerētās tehnoloģijas ierobežojumus un priekšrocības; ņemt vērā paredzēto materiālu atbilstību un specifiku;</p>

	<p>4.6. izstrādāt un izvēlēties lietošanas funkcijai un mērķauditorijai atbilstošākos ergonomiskos parametrus;</p> <p>4.7. izstrādāt un izvēlēties lietošanas funkcijai piemērotākos risinājumus;</p> <p>4.8. saskaņot izstrādāto risinājumu ar pasūtītāju (klientu, darba devēju);</p> <p>4.9. kontrolējot estētiskās vērtības prioritātes saglabāšanu, veikt projekta vai tā atsevišķu elementu praktisko vai virtuālo modelēšanu;</p> <p>4.10. piedalīties projektējamā objekta interjera detaļu vai elementu (mēbeles, apgaismes ķermeņi, dekoratīvi apdares elementi utml.) paraugu izgatavošanas procesā.</p>
5. Piedalīšanās interjera projekta prezentācijā	<p>5.1. piedalīties prezentācijas mērķu un uzdevumu noteikšanā, sagatavot prezentācijas materiālus, izvēlēties un saskaņot prezentācijas veidu;</p> <p>5.2. prezentēt konceptuālā risinājuma modeli savas kompetences līmenī.</p>
6. Interjera projekta realizācijas autoruzraudzības veikšana	<p>6.1. kontrolējot estētiskās vērtības prioritāti, veikt nepieciešamo autoruzraudzības un konsultēšanas darbu tehniskās dokumentācijas izstrādes procesā;</p> <p>6.2 kontrolēt rūpnieciski ražotu interjera dizaina objektu estētiskās vērtības kritēriju ievērošanu;</p> <p>6.3. uzraudzīt realizācijas atbilstību projekta koncepcijai, estētiskajām un tehniskajām kvalitātēm, izpildes termiņiem.</p>
7. Profesionālo prasmju pilnveidošana	<p>7.1. sekot jaunākajām aktualitātēm un tendencēm interjera un produktu dizainā un radniecīgajās jomās;</p> <p>7.2. apzināt un pilnveidot sadarbības iespējas ar citu profesiju speciālistiem.</p>
8. Darba aizsardzības noteikumu ievērošana	<p>8.1. ievērot darba vietai piemērotus ugunsdrošības noteikumus;</p> <p>8.2. ievērot darba vietai un darba iekārtām piemērotus tehnikas lietošanas drošības noteikumus;</p> <p>8.3. saudzēt apkārtējo vidi;</p> <p>8.4. sniegt pirmo palīdzību.</p>

Interjera dizaina speciālista profesijas standarta izstrādes darba grupa:

Dace Ozola – Rīgas Puvciema Amatu skolas Interjera nodaļas vadītāja
Ruta Linīte – Mākslinieku Savienības biedre
Mihails Kopeikins – Baltijas Starptautiskās akadēmijas Dizaina izglītības
programmu vadītājs
Ruta Ašme – Mākslinieku savienības biedre
Daina Asarīte – SIA IU Strīpa direktore, arhitekte

Interjera dizaina speciālista profesijas standarta eksperti:

Uldis Lielpēters – LR Kultūras ministrijas valsts sekretāres vietas izpildītājs
Anita Grase – Dizaineru savienības priekšsēdētāja
Mārtiņš Heimrāts – Mākslinieku savienības priekšsēdētājs
Ilona Kiukucāne – Latvijas Darba devēju konfederācijas izglītības un
nodarbinātības eksperte